

Punkt 6.

Godkendelse af anvendelse af værdighedsmidler 2018-2019 - med høringsvar

2017-030246

Ældre- og Handicapudvalget indstiller til byrådet,

at det godkendes, at de værdighedsmidler, der er bundet til løn videreføres uændret i 2018 og 2019,

at det godkendes, at værdighedsmidlerne til øget normering på plejehjemmene fordeles efter en plads-model med de i sagsfremstillingen beskrevne forudsætninger om, at alle plejehjem som minimum skal modtage 250.000 kr., og at ingen plejehjem må opleve et tab på mere end 100.000 kr., og

at forslag til fordeling af de værdighedsmidler, der ikke er bundet til løn, godkendes.

Beslutning:

Anbefales.

Sagsbeskrivelse

Byrådet godkendte den 14. marts 2016 en værdighedspolitik, der beskriver Aalborg kommunes overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet. Værdighedspolitikken er en forudsætning for at få tildelt værdighedsmidler fra Ældre- og Sundhedsministeriets "værdighedsmilliard" for årene 2016-2019.

Kravene til anvendelsen af værdighedsmidlerne er, at de skal understøtte kommunens værdighedspolitik, at indsatserne skal være nye eller udvide eksisterende indsatser, og de skal komme både borgere på plejecentre/botilbud og i egen bolig til gavn.

Byrådet godkendte den 13. juni 2016 et katalog med i alt 10 indsatser for 2016 og 2017, som vurderedes at ville bidrage til udmøntningen af værdighedspolitikken (kataloget fremgår af bilag 1). Byrådet godkendte samtidig den konkrete fordeling af værdighedsmidlerne for 2016 og 2017 på indsatserne.

Nærværende sagsfremstilling et forslag til konkret disponering af værdighedsmidlerne i 2018 og 2019. Ældre- og Sundhedsministeriet har ved brev af 28. september 2017 meddelt, at Aalborg Kommune i 2018 vil modtage i alt 35.260.000 kr. af værdighedsmilliarden, hvilket er en stigning på 750.000 kr. i forhold til 2017.

Fastholdelse af de eksisterende indsatser, hvor midlerne er bundet til løn

Værdighedsmidlerne for 2018 og 2019 kan principielt fordeles frit på enten hidtidige værdighedsindsatser eller på nye indsatser, som understøtter værdighedspolitikken. I praksis gælder dog, at langt hovedparten af de eksisterende indsatser er bundet til løn, og derfor ikke uden videre vil kunne indstilles uden en længere tilpasningsperiode.

For de igangværende værdighedsindsatser i 2017 gælder, at fem ud af i alt syv indsatser er planlagt som flerårige indsatser, hvor midlerne er bundet til løn. Det drejer sig om følgende fem indsatser (der i 2017 samlet set blev tildelt 32 mio. kr.):

- Indsats 1: Øget normering på plejehjem
- Indsats 3: Styrkelse af aftenvagter
- Indsats 4: Kvalitetsudvikling af hjemmeplejens tilbud til borgere i eget hjem (Triagering)
- Indsats 6: Måltidsmentorer
- Indsats 8: Demens daghjemsplasser – Tornhøjhaven.

Forvaltningen indstiller, at disse fem indsatser fastholdes i 2018 og 2019.

Fordelingen af værdighedsmidlerne til øget normering på plejehjem

De værdighedsmidler, der er afsat til at øge normeringen på plejehjemmene (indsats 1) er hidtil blevet fordelt ved en trappemodell, der indebærer, at små plejehjem (<30 pladser) er blevet tildelt 250.000 kr., mellemstore plejehjem (30-49 pladser) 0,5 mio. kr., mens store plejehjem (50+ pladser) er blevet tildelt 1,0 mio. kr.

Trappemodellen er enkel, men indebærer en risiko for store udsving i, hvor meget det enkelte plejehjem modtager fra år til år, alt afhængig af det samlede antal af plejehjem, samt ændringer i det enkelte plejehjems antal pladser. Med den igangværende konsolideringsplan for plejeboligområdet, vil der hvert eneste år i en årrække frem komme til at ske ændringer i såvel antallet af plejehjem, deres størrelse og den relative fordeling af små/mellemstore/store plejehjem. Plejehjemmene vil, med en uændret tildelingsmodel, de kommende år derfor kunne opleve mindre forudsigelighed om tildelingen af værdighedsmidlerne.

En alternativ model for fordelingen af midlerne mellem plejehjemmene kunne være, at midlerne i stedet tildeles pr. plads, dvs. hvor hver plads udløser samme beløb. Så vil det samlede beløb til det enkelte plejehjem være udregnet præcis efter, hvor mange pladser plejehjemmet har. Ved tildeling pr. plads vil en ændring i antallet af plejehjem, eller i antallet af pladser ikke have så stor økonomisk betydning for det enkelte plejehjem.

Der er i bilag 2 vedlagt en oversigt over fordelingen mellem plejehjemmene i 2017, samt et forslag til, hvordan fordelingen kunne se ud i 2018 ved hhv. en uændret trappemodell og ved en alternativ pladstildelingsmodel. Det bemærkes, at for at trappemodellen kan fastholdes uændret, vil indsatsen skulle tilføres 750.000 kr. mere i 2018 i forhold til 2017 for at der kan tages hensyn til de ændringer, der er sket på

plejeboligområdet fra 2017 til 2018 (bl.a. at Bøgemarkscentret er overgået fra handicapsektoren til ældreområdet). For at lette sammenligningen af modellerne, er der i bilaget fordelt samme budget med de to modeller (dvs. 2017-budgettet + 750.000 kr.).

Bilaget viser, at de væsentligste ændringer ved at gå fra en trappe-tildelingsmodel til en pladsmodel vil være:

- At de store plejehjem gennemgående vil få tildelt færre midler. Således vil 9 ud af de 11 store plejehjem få færre midler, hvis der skiftes til en plads-tildelingsmodel. Den største ændring vil de to plejehjem, der netop har 50 pladser, opleve – de vil således miste godt 350.000 kr. på en ændring af modellen. I modsætning hertil vil det allerstørste plejehjem (Birkebo med 100 pladser) vinde 280.000 kr. på ændringen.
- At ændringen stort set vil være udgiftsneutralt for de mellemstore plejehjem – 10 af de mellemstore plejehjem vil således vinde lidt på modellen, mens 5 vil tabe lidt (tabet er for alle på under 40.000 kr.).
- At de små plejehjem gennemgående vil vinde på en ændring af modellen. Således vil 8 af de små plejehjem tjene på pladsmodellen (gevinsten er i gennemsnit på 100.000 kr. pr. plejehjem), mens 3 af de mindste plejehjem vil tabe et mindre beløb (højest ca. 30.000 kr.). Dog står det allermindste af plejehjemmene (Ulstedparken) til at miste næsten 100.000 kr. på en ændret model.

Konsekvenserne for det enkelte plejehjem ved et skifte fra trappemodellen til pladstildelingsmodellen vil kunne mindskes, hvis pladsmodellen kombineres med et supplerende krav om, at alle plejehjem som minimum skal modtage 250.000 kr., og at ingen plejehjem må opleve et tab på mere end 100.000 kr. Det vil i givet fald koste 0,9 mio. kr. at kombinere pladsmodellen i bilaget med et sådant sikkerhedsnet (dvs. at der i forhold til 2017 samlet set vil være behov for at øge budgettet til indsatsen med 1.650.000 kr., hvis modellen skal gennemføres.)

Forslag til anvendelse i 2018-19 af de midler, der ikke er bundet til løn (frie midler)

Ud af de syv igangværende indsatser i 2017, er to af indsatserne projekter, hvor midlerne ikke er bundet til løn, og hvor indsatsen har været planlagt til at ophøre med udgangen af 2017. Det drejer sig om følgende to indsatser:

- Indsats 5: Øget effekt af forsøg med selvstyre på plejehjem – tildelt 2,0 mio. kr. i 2017 (Indsatsen har som udgangspunkt været planlagt som et-årigt initiativ. Der er ingen midler bundet til løn i indsatsen.)
- Indsats 10: Forskningsprojekt om Demenssikring – tildelt 0,5 mio. kr. i 2017 (Forskningsprojektet afsluttes først med udgangen af 2018, men det er med bevillingen for 2017 fuldt afregnet med Aalborg Universitet.)

Forvaltningen indstiller, at disse to indsatser ikke forlænges. Ved ophøret af disse indsatser frigøres i alt 2,5 mio. kr. i frie midler, der, sammen med stigningen i bevillingen fra ministeriet på 750.000 kr., kan disponeres til nye værdighedsindsatser eller til en yderligere styrkelse af de eksisterende indsatser.

Forvaltningen foreslår, at de i alt 3.250.000 kr. i frie midler anvendes til prioritering af de hidtidige indsatser, hvor der som udgangspunkt vil kunne forventes en investeringseffekt. Det drejer sig om hhv. indsatsen med at øge de faste normeringer på plejehjem (vil kunne påvirke vikarforbruget positivt), samt indsatsen med kvalitetsudvikling/triagering i hjemmeplejen (vil kunne påvirke hjemmeplejeforbruget positivt).

De i alt 3.250.000 kr. foreslås på den baggrund fordelt således:

- Indsats 1: Øget normeringer på plejehjem - tildeling øges med: +2.250.000 kr.
- Indsats 4: Kvalitetsudvikling i hjemmeplejen (Triagering) - tildeling øges med: +1.000.000 kr.

Det samlede forslag til fordelingen af værdighedsmidlerne i 2018 og 2019 fremgår af nedenstående tabel 1

Tabel 1: Fordeling af værdighedsmidler i 2016-2017 og forslag til fordeling i 2018-2019.

(*Grøn skrift: indsatser, der ophører med 2017. Rød skrift: forvaltningens forslag til anvendelse af frie midler*)

Nr.	Indsats	Emne område	2016	2017	2018	2019
Plejehjem			mio. kr.	mio. kr.	mio. kr.	mio. kr.
1.*	Øget normering på plejehjem med særlig fokus på: - Bedre pleje af beboere med demens på somatiske pladser	<i>Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen Livskvalitet</i>	10,8	16,91	16,91 +2,25	16,91 +2,25
2.	Måltidet (måltidsværter)	<i>Mad og ernæring</i>	2,0	0,0	0,0	0,0
3.	Styrkelse af aftenvagter	<i>Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen Livskvalitet</i>	3,15	6,00	6,00	6,00
4.	Kvalitetsudvikling af hjemmeplejens tilbud til borgere i eget hjem (Triagering)	<i>Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen</i>	7,3	3,8	3,8 + 1,0	3,8 + 1,0
5.	Øget effekt af forsøg med selvstyre på plejehjem	<i>Selvbestemmelse</i>	0,0	2,0	0,0	0,0
6.	Måltidsmentorer	<i>Mad og ernæring</i>	1,8	1,8	1,8	1,8
7.	Kompetenceudvikling af medarbejdere	<i>Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen</i>	6,66	0,0	0,0	0,0
8.	Demens daghjemsplasser – Tornhøjhaven		0	3,5	3,5	3,5
9.	Dagrehabilitering – Mou		2,00	0,0	0,0	0,0
10.	Demenssikring – forskningsprojekt		0,5	0,5	0,0	0,0
	Sum		34,21	34,51	35,26	35,26

* Note: Indsats nr. 1 er i 2016 og 2017 tilført supplerende egenfinansiering på 4,35 mio. kr. Beløbet forudsættes videreført i 2018 og 2019.

Høringsbemærkninger:

Ældrerådet

Ældrerådet kan anbefale de initiativer der er fremført i oplægget, idet Ældrerådet gennem årene har ønsket mere personale (flere varme hænder).

Ældrerådet ønsker stadig at midler til måltidsmentorer er øremærkede.

Ældrerådet anbefaler at værdighedsmidlerne fordeles pr. plejehjemsplads.

Handicaprådet

Handicaprådet har fået fremsendt Værdighedskataloget i høring og Handicaprådets DH-repræsentanter fremsender hermed sit høringssvar.

Vi tager materialet til efterretning med den bemærkning, at vi – i lighed med Handicaprådets høringssvar sidste år – stadig efterlyser indsætter for ældre med handicap. For eksempel kan borgere, der får et handicap efter pensionsalderen, ikke få bevilget ledsager efter SEL §97 eller handicapkørsel. Gruppen af ældre borgere med handicap har mange specielle behov og har derfor behov for specielle indsætter. Vi mener, at disse borgere alt andet lige også er værdigt trængende og opfordrer til, at denne gruppe tænkes ind fremover.

Høringsperioden er denne gang fastsat til 12.-16. oktober, hvilket er en kort høringsfrist. Vi anmoder om, at der fremover fastsættes længere tidsfrister.

FMU-ÆH

FMU-ÆH tilslutter sig udvalgets anbefaling om fordeling efter pladsmodellen for plejehjem.

FMU-ÆH tilslutter sig ligeledes forslaget om anvendelse af de frie midler.

Lisbeth Hammer (FTR for DSR) bemærker, at midlertidige pladser bør tilgodeses i forhold til en mere rehabiliterende indsats.

Tidsplan

03.10.17	FL-ÆH – godkendelse af høringsgrundlag
11.10.17	Ældre- og Handicapudvalget – godkendelse af høringsgrundlag
12-16.10.17	Høringsperiode
12.10.17	Ældrerådet – høring
13.10.17	FMU-ÆH – høring
12-16.10.17	Handicaprådet – skriftlig høring
17.10.17	FL-ÆH – godkendelse
25.10.17	Ældre- og Handicapudvalget – godkendelse
06.11.17	Magistraten – godkendelse
13.11.17	Byrådet – godkendelse

Det bemærkes, at der senest den 1. november 2017 skal indsendes en redegørelse for den forventede anvendelse af 2018-midlerne, men at redegørelsen, efter aftale med ministeriet, kan fremsendes med forbehold for byrådets efterfølgende godkendelse den 13. november 2017.

Bilag:

Bilag 1 - Katalog over Værdighedsindsatser.pdf

Bilag 2 - modeller for fordeling af midler til plejehjem.pdf